

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งได้ทำการศึกษากลุ่มเป้าหมายในเขตพื้นที่ 30 ตำบล ใน 12 อำเภอของจังหวัดเลย จำนวน 328 คนนั้น สำหรับผลการวิจัยจะแสดงในรูปแบบของตารางและอธิบายประกอบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

- 4.1 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลย
 - 4.2 ทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล
 - 4.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล
 - 4.4 ปัญหาและความต้องการของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล
- ผลการศึกษาวิจัยในแต่ละส่วนมีดังนี้

4.1 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลย

4.1.1 อายุ การวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งช่วงอายุของกรรมการสภาตำบลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่า 40 ปี, 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งผลการวิจัยปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกรรมการสภาตำบล จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 40 ปี	74	22.6
41-50 ปี	131	39.9
51 ปีขึ้นไป	123	37.5
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 1 อายุของกรรมการสภาตำบลที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัยอยู่ระหว่าง 41-50 ปีมากที่สุด คือ มีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมาได้แก่ อายุ 51 ปีขึ้นไปจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 และอายุต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 ตามลำดับ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลยส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยกลางคนค่อนข้างไปทางผู้สูงอายุ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการสภาตำบลที่ได้มาโดยตำแหน่ง ซึ่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ส่วนหนึ่งจะอยู่ในตำแหน่งจนครบเกษียณอายุ 60 ปี นอกจากนี้คนในวัย 41 ปีขึ้นไปมักจะมีความพร้อมในหลายๆด้าน จึงได้รับเลือกเข้ามาบริหารสภาตำบล

4.1.2 ระดับการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งระดับการศึกษาของกรรมการสภาตำบลออกเป็น 3 ระดับ คือ จบ ป.4-ป.6, จบ ม.1-ม.6 และสูงกว่า ม.6 ซึ่งผลการศึกษาวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกรรมการสภาตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ป.4-ป.6	274	83.6
ม.1-ม.6	34	10.3
สูงกว่า ม.6	20	6.1
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 2 กรรมการสภาตำบลจบการศึกษาสูงสุดในชั้น ป.4-ป.6 มากที่สุด คือ 274 คน คิดเป็นร้อยละ 83.6 รองลงมาได้แก่ จบชั้น ม.1-ม.6 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และสูงกว่า ม.6 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ยังมีการศึกษาค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการศึกษานอกระบบที่ผ่านมายังไม่ขยายโอกาสลงไปถึงหมู่บ้าน-ตำบลเท่าที่ควร ดังนั้นระดับการศึกษาของกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่จึงอยู่ในระดับภาคบังคับ แต่อย่างไรก็ตามระดับการศึกษาของกรรมการสภาตำบลมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าภาคบังคับได้รับเลือกเข้ามาบริหาร และพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ในปัจจุบันรัฐยังได้ส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น จึงเชื่อมั่นว่าในอนาคตบุคคลที่จะได้ทำหน้าที่กรรมการสภาตำบลคงจะมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นกว่าปัจจุบัน

4.1.3 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งช่วงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในหน้าที่ของกรรมการสภาตำบลเป็น 4 ช่วง คือ 1-2 ปี, 3-5 ปี, 6-9 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ผลการศึกษาวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกรรมการสภาตำบล จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ปี	61	18.6
3-5 ปี	113	34.4
6-9 ปี	85	25.9
10 ปีขึ้นไป	69	21.1
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 3 กรรมการสภาตำบลดำรงตำแหน่งในหน้าที่นี้ในช่วงเวลา 3-5 ปี มีมากที่สุด คือ 113 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 6-9 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 เวลา 10 ปีขึ้นไปจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 และเวลา 1-2 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งในหน้าที่ค่อนข้างนาน ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากการสภาตำบลที่ได้มาโดยตำแหน่ง ส่วนหนึ่งจะเป็นกรรมการสภาตำบลจนครบเกษียณอายุ 60 ปี และอีกส่วนหนึ่งจะอยู่ในตำแหน่งตามวาระที่ระเบียบกฎหมายกำหนด คือ 5 ปี นอกจากนี้อาจเป็นเพราะกรรมการสภาตำบลคนเดิมซึ่งเมื่อครบวาระแล้วได้รับการเลือกตั้งกลับเข้ามาใหม่

4.1.4 การได้มาของตำแหน่ง กรรมการสภาตำบลตามระเบียบกฎหมายได้แบ่งประเภทที่ได้มาของตำแหน่งกรรมการสภาตำบลเป็น 2 ประเภท คือ 1. กรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล 2. กรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง หรือสมาชิกสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้าน

เลือกตั้งขึ้นมาหมู่บ้านละ 1 คน อยู่ในวาระ 4 ปี ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการสภาตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 328 คน และเมื่อแยกตามประเภทการได้มาซึ่งตำแหน่งแล้วได้จำนวนตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกรรมการสภาตำบล จำแนกตามประเภทการได้มาซึ่งตำแหน่ง

การได้มาของตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
โดยตำแหน่ง	151	46.0
โดยการเลือกตั้ง	177	54.0
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 4 กรรมการสภาตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 มากกว่ากรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งมีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 อย่างไรก็ตามกรรมการสภาตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยอยู่ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

4.1.5 รายได้ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งช่วงรายได้ของกรรมการสภาตำบลออกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่า 15,000 บาท, 15,001-50,000 บาท และ 50,001 บาทขึ้นไป ผลการศึกษาดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกรรมการสภาตำบล จำแนกตามรายได้ต่อปี

รายได้/ปี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	186	56.7
15,001-50,000 บาท	118	36.0
50,001 บาทขึ้นไป	24	7.3
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 5 กรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลยมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท มากที่สุด คือ 186 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาได้แก่ 15,001-50,000 บาท จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 และ 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่ยังมีรายได้ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้ อาจจะเป็นผลมาจากอาชีพหลักซึ่งเป็นอาชีพเกษตรกรรม รายได้ส่วนใหญ่จึงมาจากการขายผลผลิตทางการเกษตรตามฤดูกาล นอกจากนี้รายได้ซึ่งมาจากค่าตอบแทนประจำเดือน ในฐานะกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล ก็ยังมีอัตราค่อนข้างต่ำ

4.1.6 การได้รับข้อมูลข่าวสาร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งระดับการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของกรรมการสภาตำบลจากแหล่งต่าง ๆ ออกเป็น 2 ระดับ คือ มาก และน้อย สำหรับแหล่งข้อมูลที่ทำการศึกษาวิจัยประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การประชุม เจ้าหน้าที่ และชาวบ้าน ซึ่งเมื่อจัดระดับของการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบลแล้ว ผลการวิจัยดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกรรมการสภาตำบล จำแนกตามระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร

ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร โครงการพัฒนาตำบล	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	299	91.2
มาก	29	8.8
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 6 กรรมการสภาตำบลมีระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารโครงการพัฒนาตำบลอยู่ในระดับน้อย มากที่สุดคือ 299 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 ส่วนกรรมการสภาตำบลที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากมีเพียง 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบลในครั้งนี้ ได้สอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ที่ประชุมสภาตำบล เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ทราบ ชาวบ้านเล่าให้ฟัง และที่ประชุมอำเภอ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารโครงการพัฒนาตำบลจากที่ประชุมอำเภอ ที่ประชุมสภาตำบล และจากเจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ทราบ ส่วนการรับทราบข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่น คือ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และจากชาวบ้านเล่าให้ฟังมีน้อยมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ารัฐขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี สื่อมวลชนต่างๆไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับข่าวการพัฒนาเท่าที่ควร นอกจากนี้ค่านิยมของประชาชนในชนบทโดยทั่วไป รวมถึงกรรมการสภาตำบลด้วย มักจะสนใจเฉพาะข่าวอาชญากรรมจากหนังสือพิมพ์ รายการบันเทิงจากโทรทัศน์ และฟังเพลงจากวิทยุ ส่วนข่าวการพัฒนาบ้านเมืองได้ให้ความสนใจน้อย ด้วยเหตุผลดังกล่าวเมื่อวิเคราะห์ระดับการรับทราบข้อมูลข่าวสารโครงการพัฒนาตำบลจากแหล่งต่างๆดังที่กล่าวมาโดยภาพรวมแล้วจึงอยู่ในระดับต่ำ

4.2 ทักษะของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดให้ทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลเป็นตัวแปรตาม การวัดทัศนคติได้วัดจาก 3 ด้าน คือ ความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจ และการกระทำที่แสดงออกเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ด้านความคิดเห็น ใช้วัดจากคำถามในแบบสอบถามจำนวน 16 ข้อ คะแนนเต็ม 80 คะแนน โดยถามเกี่ยวกับการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของสภาตำบลด้านการวางแผน การตัดสินใจ การควบคุมงาน การบำรุงรักษาโครงการ การกระจายรายได้ การกระจายการพัฒนา และการสนองความต้องการเร่งด่วนของประชาชน ดังรายละเอียดหน้าที่ 107-110

ด้านความรู้ความเข้าใจ ใช้วัดจากคำถามในแบบสอบถามจำนวน 16 ข้อ คะแนนเต็ม 16 คะแนน โดยถามเกี่ยวกับการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของกรรมการสภาตำบลในการวางแผน การตัดสินใจ การควบคุมงาน และการบำรุงรักษาโครงการ ดังรายละเอียดหน้าที่ 111-112

ด้านการกระทำที่แสดงออก ใช้วัดจากคำถามในแบบสอบถามจำนวน 13 ข้อ คะแนนเต็ม 26 คะแนน โดยสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาตำบล การตัดสินใจ การควบคุมงาน การบำรุงรักษา การกระจายรายได้และกระจายการพัฒนา และการสนองความต้องการเร่งด่วนของประชาชน ดังรายละเอียดหน้าที่ 113-114

ในการจัดแบ่งระดับทัศนคติจะจัดตามคะแนนที่ได้ทั้ง 3 ด้านรวมกัน คือ ด้านความคิดเห็น ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการกระทำที่แสดงออกเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งมีทั้งสิ้น 45 ข้อ คะแนนเต็ม 122 คะแนน โดยแบ่งระดับทัศนคติออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง ซึ่งกำหนดโดยผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละระดับ มีเกณฑ์คะแนนดังนี้

ระดับต่ำ ได้คะแนน 0-95 คะแนน

ระดับปานกลาง ได้คะแนน 96-110 คะแนน

ระดับสูง ได้คะแนน 111-122 คะแนน

สำหรับผลการศึกษาวิจัยดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาตำบล

ระดับทัศนคติในการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
โครงการพัฒนาตำบล		
ระดับต่ำ	59	18.0
ระดับปานกลาง	195	59.5
ระดับสูง	74	22.5
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 7 กรรมการสภาตำบลมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับปานกลางมากที่สุด คือ จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมาได้แก่ ทัศนคติในระดับสูงมีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และทัศนคติในระดับต่ำมีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กรรมการสภาตำบลมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับปานกลาง และมีแนวโน้มไปในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าโครงการพัฒนาตำบลสามารถแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของตำบล-หมู่บ้านได้ในอีกระดับหนึ่ง เป็นการพัฒนาศักยภาพของกรรมการสภาตำบลในด้านการวางแผน การบริหารงานของสภาตำบลในด้านอื่นๆ และการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่หมู่บ้าน-ตำบล อย่างไรก็ตามโครงการพัฒนาตำบลยังมีขีดจำกัดในด้านงบประมาณและประเภทของโครงการ ทำให้ไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหายของชาวชนบทได้อย่างทั่วถึง

4.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งประกอบด้วย อายุ การศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การได้มาซึ่งตำแหน่ง รายได้ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นเพื่อเป็นการทดสอบสมมติฐาน จึงได้หาความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร ซึ่งผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 8-13

4.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ผลการวิจัยปรากฏดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ทัศนคติในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาตำบล	อายุ		
	ต่ำกว่า 40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
ระดับต่ำ	29.7 (22)	16.0 (21)	13.0 (16)
ระดับปานกลาง	52.7 (39)	63.4 (83)	59.3 (73)
ระดับสูง	17.6 (13)	20.6 (27)	27.6 (34)
รวม	100.0	100.0	100.0
(จำนวน)	(74)	(131)	(123)
Chi-Square = 10.99646 Significant = 0.0266			P<0.05

จากตารางที่ 8 การเปรียบเทียบกลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปี 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ในเรื่องทัศนคติในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตำบลระดับสูง พบว่ากรรมการสภาตำบลที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี และต่ำกว่า 40 ปี กล่าวคือ ร้อยละ 27.6, 20.6 และ 17.6 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วย Chi-Square แล้ว พบว่าตัวแปรอายุกับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นสรุปว่าตัวแปรอายุกับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กัน

4.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ผลการศึกษาวิจัยปรากฏดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ทัศนคติในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาตำบล	ระดับการศึกษา		
	ป.4-ป.6	ม.1-ม.6	สูงกว่า ม.6
ระดับต่ำ	16.4 (45)	23.5 (8)	30.0 (6)
ระดับปานกลาง	60.6 (166)	55.9 (19)	50.0 (10)
ระดับสูง	23.0 (63)	20.6 (7)	20.0 (4)
รวม (จำนวน)	100.0 (274)	100.0 (34)	100.0 (20)
Chi-Square = 3.12952			Significant = 0.5364
			P>0.05

จากตารางที่ 9 การเปรียบเทียบกลุ่มระดับการศึกษา ป.4-ป.6 ม.1-ม.6 และสูงกว่า ม.6 ในเรื่องทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลระดับสูง พบว่า กรรมการสภาตำบลที่จบการศึกษาในระดับ ป.4-ป.6 มีมากที่สุด รองลงมาคือ ม.1-ม.6 และ ม.6 ขึ้นไป กล่าวคือ ร้อยละ 23.0, 20.6 และ 20.0 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วย Chi-Square แล้ว พบว่าตัวแปร การศึกษากับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นสรุปว่าตัวแปรการศึกษากับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการสภาตำบลกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ผลการวิจัยดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ทัศนคติในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาตำบล	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง			
	1-2 ปี	3-5 ปี	6-9 ปี	10 ปีขึ้นไป
ระดับต่ำ	21.3 (13)	21.2 (24)	12.9 (11)	15.9 (11)
ระดับปานกลาง	62.3 (38)	69.9 (79)	68.2 (58)	29.0 (20)
ระดับสูง	16.4 (10)	8.8 (10)	18.8 (16)	55.1 (38)
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0
(จำนวน)	(61)	(113)	(85)	(69)
Chi-Square = 59.73903 Significant = 0.000 P<0.05				

จากตารางที่ 10 การเปรียบเทียบกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งในระยะเวลา 1-2 ปี 3-5 ปี 6-9 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ในเรื่องทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลระดับสูง พบว่ากรรมการสภาตำบลที่ดำรงตำแหน่งในระยะเวลา 10 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด รองลงมาคือ 6-9 ปี 1-2 ปี และ 3-5 ปี กล่าวคือ ร้อยละ 55.1, 18.8, 16.4 และ 8.8 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วย Chi-Square แล้ว พบว่าตัวแปรระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นสรุปว่าตัวแปรระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กัน

4.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้มาของตำแหน่งกรรมการสภาตำบล กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งผลการศึกษาวิจัยดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้มาของตำแหน่งกรรมการสภาตำบล กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ทัศนคติในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาตำบล	การได้มาของตำแหน่งกรรมการสภาตำบล	
	กรรมการโดยตำแหน่ง	กรรมการโดยการเลือกตั้ง
ระดับต่ำ	16.6 (25)	19.2 (34)
ระดับปานกลาง	45.7 (69)	71.2 (126)
ระดับสูง	37.7 (57)	9.6 (17)
รวม (จำนวน)	100.0 (151)	100.0 (177)
Chi-Square = 37.83278 Significant = 0.000 P<0.05		

จากตารางที่ 11 การเปรียบเทียบการได้มาของตำแหน่งกรรมการสภาตำบล ระหว่างกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการโดยการเลือกตั้ง ในเรื่องทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลระดับสูง พบว่ากรรมการสภาตำบลที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งมีมากกว่ากรรมการสภาตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง กล่าวคือ ร้อยละ 37.7 และร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วย Chi-Square แล้ว พบว่าตัวแปรการได้มาของตำแหน่งกรรมการสภาตำบลกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นสรุปว่าตัวแปรการได้มาซึ่งตำแหน่งกรรมการสภาตำบลกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กัน

4.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งผลการศึกษาวิจัยปรากฏดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ทัศนคติในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาตำบล	รายได้ต่อปี		
	ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อปี	15,001-50,000 บาทต่อปี	50,001 บาทขึ้นไป ต่อปี
ระดับต่ำ	18.8 (35)	18.6 (12)	8.3 (2)
ระดับปานกลาง	70.4 (131)	48.3 (57)	29.2 (7)
ระดับสูง	10.8 (20)	33.1 (39)	62.5 (15)
รวม (จำนวน)	100.0 (186)	100.0 (118)	100.0 (24)
Chi-Square = 45.50193			Significant = 0.000 P<0.05

จากตารางที่ 12 การเปรียบเทียบกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท 15,001-50,000 บาท และ 50,001 บาทขึ้นไป ในเรื่องทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลระดับสูง พบว่ากรรมการสภาตำบลที่มีรายได้ 50,001 บาทขึ้นไปมีมากที่สุด รองลงมาคือ 15,001-50,000 บาท และต่ำกว่า 15,000 บาท กล่าวคือ ร้อยละ 62.5, 33.1 และ 10.8 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วย Chi-Square แล้ว พบว่าตัวแปรรายได้กับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นสรุปว่าตัวแปรรายได้กับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กัน

4.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งผลการศึกษาวิจัยปรากฏดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ทัศนคติในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาตำบล	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร	
	น้อย	มาก
ระดับต่ำ	19.4 (58)	3.4 (1)
ระดับปานกลาง	58.5 (175)	69.0 (20)
ระดับสูง	22.1 (66)	27.6 (8)
รวม (จำนวน)	100.0 (299)	100.0 (29)
Chi-Square = 4.57920 Significant = 0.1013 P>0.05		

จากตารางที่ 13 การเปรียบเทียบกลุ่มกรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยกับกรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมาก ในเรื่องทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลระดับสูง พบว่ากรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากมีมากกว่ากรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย กล่าวคือ ร้อยละ 27.6 และร้อยละ 22.1 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรด้วย Chi-Square แล้ว พบว่าตัวแปรการได้รับข้อมูลข่าวสารกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นสรุปว่าตัวแปรการได้รับข้อมูลข่าวสารกับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.3.8 สรุปผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ตารางที่ 14 สรุปผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ลำดับที่	ตัวแปร	Chi-Square	Significant
1	อายุกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล	10.99	0.026
2	การศึกษากับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล	3.12	0.536
3	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล	59.73	0.000
4	การได้มาของตำแหน่งกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล	37.83	0.000
5	รายได้กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล	45.50	0.000
6	การได้รับข้อมูลข่าวสารกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล	4.57	0.101

4.3.9 การทดสอบสมมติฐานและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในจังหวัดเลย ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานสำหรับการศึกษาวิจัยไว้ 6 ข้อ คือ

1. กรรมการสภาตำบลที่มีอายุต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน
 2. กรรมการสภาตำบลที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน
 3. กรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน
 4. กรรมการสภาตำบลที่ได้มาของตำแหน่งที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน
 5. กรรมการสภาตำบลที่มีรายได้แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน
 6. กรรมการสภาตำบลที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารในระดับที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน
- สำหรับผลการศึกษาและการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กรรมการสภาตำบลที่มีอายุต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน

จากการศึกษาพบว่ากรรมการสภาตำบลที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษามีอายุระหว่าง 41-50 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.9 ระดับของทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.4 และกรรมการสภาตำบลที่มีอายุน้อยจะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับสูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอายุ และทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล พบว่าค่า Chi-Square เท่ากับ 10.99 ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.026 ซึ่ง

น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากรรมการสภาตำบลที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาพอจะอธิบายได้ว่า กรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลยส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยกลางคนและค่อนข้างสูงอายุ และการที่กรรมการสภาตำบลที่มีอายุมากมีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลอยู่ในระดับสูงกว่ากรรมการสภาตำบลที่มีอายุน้อยนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่มีอายุมากเคยมีประสบการณ์ในด้านการพัฒนาชุมชนมานาน เคยเห็นสภาพความไม่เจริญของชุมชนหรือท้องถิ่น เคยประสบปัญหาต่างมาก่อน อาทิเช่น การคมนาคมไม่สะดวก ขาดแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค เป็นต้น ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจจะใช้ทั้งวิธีการช่วยเหลือตนเอง และขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางราชการ ซึ่งในที่สุดปัญหาที่เคยประสบในอดีตได้เบาบางลง ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้กรรมการสภาตำบลที่มีอายุมากมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานโครงการต่างๆที่จะนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงโครงการพัฒนาตำบลด้วย

สมมติฐานข้อที่ 2 กรรมการสภาตำบลที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลต่างกัน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลยจบการศึกษาในระดับ ป.4-ป.6 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.6 และกรรมการสภาตำบลที่จบการศึกษาในระดับ ป.4-ป.6, ม.1-ม.6 และ ม.6 ขึ้นไป จะมีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนในระดับสูงในอัตราที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 23.0, 20.6 และ 20.0 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างระดับการศึกษา กับทัศนคติต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตำบลด้วย Chi-Square แล้ว พบว่า Chi-Square มีค่า = 3.129 ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.536 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากรรมการสภาตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาพอจะอธิบายได้ว่า กรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลยมีการศึกษาค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะในอดีตยังไม่มีโอกาสทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม

จากการศึกษายังพบว่า ระดับการศึกษาของกรรมการสภาตำบลมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบริหารงานของสภาตำบลในอนาคต และผลจากการทดสอบสมมติฐานซึ่งพบว่า ระดับการศึกษาของกรรมการสภาตำบลจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าในปัจจุบันกรรมการสภาตำบลมีโอกาสได้เรียนรู้และหาประสบการณ์ด้านวิชาการต่างๆเพิ่มขึ้น ซึ่งได้แก่ การเข้ารับการอบรมสัมมนา หลักสูตรต่างๆที่ภาครัฐและเอกชนไปให้บริการ การแพร่กระจายด้านวัฒนธรรมกว้างขึ้น ทำให้กรรมการสภาตำบลได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ระดับการศึกษาจึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

สมมติฐานข้อที่ 3 กรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า กรรมการสภาตำบลที่ดำรงตำแหน่งในช่วงเวลาระหว่าง 3-5 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.4 และกรรมการสภาตำบลที่ดำรงตำแหน่งนานเกิน 10 ปี จะมีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.1 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งกับทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลด้วยไคสแควร์ (Chi-Square) แล้วปรากฏว่า Chi-Square มีค่าเท่ากับ 59.73 ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.000 ซึ่งต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน นั่นแสดงว่าระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภาตำบล มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล จึงสรุปได้ว่ากรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลต่างกันด้วย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาพอจะอธิบายได้ว่า การที่จำนวนกรรมการสภาตำบลที่ดำรงตำแหน่งในช่วงระยะเวลา 3-5 ปีมีมากที่สุด อาจเนื่องมาจากสาเหตุที่กฎหมายกำหนดให้กรรมการสภาตำบลที่มาจากการเลือกตั้งหรือผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี และในปัจจุบันอาจจะยังไม่ครบวาระ สำหรับการที่คณะกรรมการสภาตำบลที่ดำรงตำแหน่งนานเกิน 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับสูงมากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะผู้ที่ดำรงตำแหน่งนานมีโอกาสดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการบริหารโครงการในความรับผิดชอบ

ชอบของสภาตำบลมากกว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระยะเวลาที่สั้นกว่า นอกจากนี้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานอาจจะมองเห็นประโยชน์ของโครงการที่สามารถช่วยแก้ปัญหา และสนองความต้องการของชาวบ้าน เนื่องจากกรรมการสภาตำบลต้องมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5 ปี และแผนพัฒนาตำบลประจำปี ดังนั้นแผนงานใดของสภาตำบลควรจะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งใด ผู้ที่ผ่านงานมามากย่อมจะรู้จักว่า ด้วยเหตุนี้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งในหน้าที่กรรมการสภาตำบลนานๆ จึงถือว่าเป็นผู้มีประสบการณ์มาก ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ที่สภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบ

สมมติฐานข้อที่ 4 กรรมการสภาตำบลที่ได้มาของตำแหน่งที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลยที่มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 328 คน แยกเป็นผู้ที่ได้มาซึ่งตำแหน่งโดยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 และเป็นกรรมการที่ได้ตำแหน่งมาโดยการเลือกตั้งจากราษฎรในหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน ซึ่งเรียกว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือสมาชิกสภาตำบล จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 กรรมการสภาตำบลที่ได้มาโดยตำแหน่งจะมีทัศนคติในการดำเนินงานโดยการพัฒนาตำบลในระดับสูงมากกว่ากรรมการสภาตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.7 และร้อยละ 9.6 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างการได้มาซึ่งตำแหน่งกับทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ปรากฏว่าค่า Chi-Square มีค่าเท่ากับ 37.83 ในระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.000 ซึ่งต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นพอสรุปได้ว่ากรรมการสภาตำบลที่ได้มาของตำแหน่งที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาในครั้งนี้พอจะอธิบายได้ว่า การเข้าสู่ตำแหน่งหรือการได้มาซึ่งตำแหน่งของกรรมการสภาตำบล จะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล และเหตุผลที่กรรมการที่ได้เป็นกรรมการสภาตำบลโดยตำแหน่งมีทัศนคติในระดับสูงหรือดีกว่ากรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง อาจจะเป็นเพราะว่ากรรมการที่เป็น

กรรมการโดยตำแหน่งจะมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาชนบทมากกว่า และมีโอกาสได้บริหารและพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล มากกว่ากรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง ทั้งนี้เนื่องมาจากการสมานตำบลโดยตำแหน่งจะทำหน้าที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ตาม พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ 2457 อีกตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรในหมู่บ้าน ตำบล ดังนั้นเมื่อเข้ามาเป็นกรรมการสมานตำบลซึ่งเป็นองค์กรเพื่อการพัฒนาตำบล ย่อมจะมีทัศนคติที่แตกต่างไปจากกรรมการสมานตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งมีประสบการณ์ในการปกครองและบริหารหมู่บ้าน ตำบล น้อยกว่า

สมมติฐานข้อที่ 5 กรรมการสมานตำบลที่มีรายได้แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กรรมการสมานตำบลกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.7 กรรมการสมานตำบลที่มีรายได้ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป จะมีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับสูงมากกว่ากรรมการที่มีรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 62.5 ซึ่งถือว่ามีความแตกต่างที่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านรายได้กับทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์กัน โดย Chi-Square มีค่า = 45.50 ในระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00 ซึ่งค่าความมีนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากรรมการสมานตำบลที่มีรายได้แตกต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาพอจะอธิบายได้ว่า กรรมการสมานตำบลในจังหวัดเลยส่วนใหญ่ยังมีรายได้ต่อปีต่อ หากเทียบกับเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งกำหนดรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 15,000 บาทขึ้นไป ถือว่ากรรมการสมานตำบลของจังหวัดเลยส่วนใหญ่ตกเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 56.7 ทั้งนี้อาจเป็นผลจากการประกอบอาชีพหลัก ซึ่งส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรม ซึ่งการผลิตส่วนใหญ่อาศัยธรรมชาติ ประกอบกับระบบตลาดไม่แน่นอน ทำให้ผลผลิตและรายได้ไม่มั่นคง และจากการศึกษายังพบอีกว่า กรรมการสมานตำบลที่มีรายได้สูงจะมีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับสูงกว่ากรรมการสมานตำบลที่มีรายได้

ต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการพัฒนาตำบลยังไม่สามารถกระจายรายได้สู่ประชาชนผู้ยากจนได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากโครงการพัฒนาตำบลในปีหนึ่งจะจัดสรรให้สภาตำบลต่างวงเงิน 200,000-500,000 บาท เมื่อจัดทำโครงการในแต่ละปีจะได้ 1-2 โครงการ ซึ่งจะไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในตำบล นอกจากนี้โครงการที่จัดทำจะเป็นโครงการขนาดเล็ก ทำให้ผลทางด้านเศรษฐกิจน้อย ส่วนกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่มีฐานะดีกว่าจะได้ประโยชน์ในด้านการมีสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานที่เพิ่มขึ้น เช่น การมีถนนสำหรับการคมนาคมที่สะดวกสบายขึ้น มีระบบน้ำประปาบาดาลใช้ในครอบครัว เป็นต้น ซึ่งไม่มีผลต่อการสร้างรายได้โดยตรง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้กรรมการสภาตำบลที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 6 กรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากน้อยต่างกัน จะมีทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า กรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลยส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบลจากแหล่งต่างๆ คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การประชุม และจากชาวบ้าน อยู่ในระดับน้อย คือ คิดเป็นร้อยละ 91.2 และกรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับมาก และกรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อย มีทัศนคติต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในระดับสูงในอัตราที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 27.6 และร้อยละ 22.1 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารกับตัวแปรทัศนคติในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลแล้ว ปรากฏว่า Chi-Square มีค่าเท่ากับ 4.579 ในระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.013 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากรรมการสภาตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากน้อยต่างกัน ไม่ทำให้มีทัศนคติในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตำบลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในปัจจุบันรัฐบาลและภาคเอกชนได้มุ่งที่จะพัฒนาชนบทมากขึ้น มีการดำเนินงานโครงการต่างๆ ในหมู่บ้านชนบทเป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่ละโครงการต่างก็ตั้งวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท ประชาชนมีโอกาสได้สัมผัสกับโครงการโดยตรงมากขึ้น โครงการพัฒนาชนบทจึงเป็นเพียงโครงการหนึ่งเท่านั้นในหลายๆโครงการ

ซึ่งลักษณะการดำเนินงานก็คล้ายคลึงกัน ทำให้ราษฎรและกรรมการสภาตำบลเกิดความเคยชินกับโครงการต่างๆที่ดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล ด้วยเหตุนี้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลที่ได้จากแหล่งต่างๆ จึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกรรมการสภาตำบล อย่างไรก็ตามการให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆแก่ประชาชนยังถือว่ามีความสำคัญ เพราะประชาชนจะได้มีโอกาสได้เรียนรู้และรับทราบเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล อันจะเป็นการปลูกฝังแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง และการบำรุงดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสมบัติส่วนรวมของชุมชน

4.4 ปัญหาและความต้องการของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของกรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลย เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตำบล ดังนี้

4.4.1 ปัญหาของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตำบล

จากการศึกษาพบว่า ในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา กรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลยได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตำบลในหลายเรื่อง รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ปัญหาของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

สภาพปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. การขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำรายละเอียดโครงการ	196	59.8
2. การประสพภัยธรรมชาติ	191	58.2
3. การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและนโยบายโครงการพัฒนาตำบล	157	47.9
4. การทุจริตคอรัปชั่น	128	39.0
5. การขาดความร่วมมือจากประชาชน	95	29.0
6. การขาดการแนะนำจากเจ้าหน้าที่	93	28.4
7. การรับเหมางานไม่มีคุณภาพ ผู้รับเหมาทั้งงาน ผลงานไม่ได้มาตรฐาน	91	27.4
8. การเบิกจ่ายเงินล่าช้า ขั้นตอนยุ่งยาก	73	22.3

จากตารางที่ 15 กรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลยประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ในด้านการขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำรายละเอียดโครงการมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาด้านการประสพภัยธรรมชาติ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและนโยบายโครงการพัฒนาตำบล การทุจริตคอรัปชั่น การขาดความร่วมมือจากประชาชน การขาดการแนะนำจากเจ้าหน้าที่ การรับเหมางานไม่มีคุณภาพ และการเบิกจ่ายเงินล่าช้าและขั้นตอนยุ่งยาก กล่าวคือ ร้อยละ 59.8, 58.2, 47.9, 39.0, 29.0, 28.4, 27.4 และ 22.3 ตามลำดับ

จากการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า กรรมการสภาตำบลของจังหวัดเลยประสบปัญหาในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำรายละเอียดโครงการ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะ

บ่งบอกถึงศักยภาพของสภาตำบลเกี่ยวกับการบริหารงาน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ากรรมการสภาตำบลในปัจจุบันยังมีการศึกษาต่ำ ขีดความสามารถในการเขียนโครงการ การคำนวณค่าใช้จ่ายโครงการ หรือการเขียนแบบแปลนแผนผังจึงมีไม่เพียงพอ การจัดทำรายละเอียดโครงการพัฒนาตำบลจึงมักจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามหลังจากที่สภาตำบลได้ยกฐานะเป็นนิติบุคคล หรือยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การในระดับท้องถิ่นองค์กรนี้คงจะได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง และมีกลไกการบริหารที่สามารถจะบริหารงานได้ด้วยตนเองในที่สุด

4.4.2 ความต้องการของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

จากการศึกษาพบว่า กรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลยมีความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในด้านต่างๆ รายละเอียดดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความต้องการของกรรมการสภาตำบลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เงินงบประมาณเพิ่มขึ้น	239	72.9
2. วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำโครงการ	200	61.0
3. การสนับสนุนช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่	168	51.2
4. แรงงานราษฎรในหมู่บ้าน ตำบล	161	49.1
5. ความรู้และทักษะในการจัดทำรายละเอียดโครงการ	138	42.1
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล	134	40.9
7. ความซื่อสัตย์สุจริตของบุคคลที่เกี่ยวข้อง	112	34.1
8. ความอิสระในการบริหารงานของสภาตำบล	82	25.0

จากตารางที่ 16 กรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลยมีความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบลในด้านเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำโครงการ การสนับสนุนช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ แรงงานราษฎรในหมู่บ้าน-ตำบล ความรู้และทักษะในการจัดทำรายละเอียดโครงการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตำบล ความซื่อสัตย์สุจริต และความอิสระในการบริหารงานของสภาตำบล กล่าวคือ ร้อยละ 72.9, 61.0, 51.2, 49.1, 42.1, 40.9, 34.1 และ 25.0 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า กรรมการสภาตำบลในจังหวัดเลยมีความต้องการเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในมัจจุบันงบจัดสรรโครงการพัฒนาตำบลในแต่ละปีค่อนข้างน้อย คือ ประมาณ 200,000-500,000 บาทต่อตำบล ซึ่งเมื่อจัดทำโครงการแล้วจะได้ 1-2 โครงการเท่านั้น ซึ่งยังไม่สามารถกระจายไปถึงทุกหมู่บ้านในตำบล นอกจากนี้โครงการที่จัดทำค่อนข้างจะเป็นโครงการขนาดเล็ก ทั้งนี้ก็เพราะว่าการจัดทำโครงการจะต้องอยู่ภายในวงเงินที่ได้รับจัดสรร ซึ่งอาจจะส่งผลให้โครงการที่ดำเนินการไม่ก่อประโยชน์ให้แก่ประชาชนในตำบลได้อย่างทั่วถึง